

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr. 47 din 14 februarie 2025

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării al Republicii Moldova**

secretariat@mde.gov.md
valeriu.gribincea@mde.gov.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

repetat la proiectul de lege privind comunicațiile electronice
(număr unic 1064/MDED/2024)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat notificarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova nr. 14-310 din 31.01.2025, privind promovarea spre expertizare a proiectului de lege privind comunicațiile electronice (număr unic 1064/MDED/2024), [în continuare – proiectul].

CALM a analizat prevederile proiectului prin prisma principiilor constituționale, a legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Constituția Republicii Moldova;
- Codul civil;
- Codul administrativ;
- Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică;
- Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale;
- Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică;
- Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice;
- Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

3. Constatări și propuneri asupra proiectului.

3.1. Proiectul mai conține o normă care reprezintă o imixtiune atât în sfera autonomiei locale, cât și în sfera inviolabilității proprietății, și care prevede obligativitatea oferirii cu titlu

gratuit a dreptului de „instalare și operare a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă”. Această normă contravine inclusiv prevederilor Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”, care prevede la art. 9 alin. (5), „exercitarea / realizarea dreptului de uz cu titlu gratuit asupra unor imobile proprietate publică sau privată, sau aflate în proprietate comună, inclusiv a celor din condominii, de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice” **doar** „în vederea întreținerii, demontării, înlocuirii, transferării cablurilor, echipamentelor și a altor elemente de infrastructură asociată rețelelor respective, instalate în incinta acestor proprietăți”.

3.2. În Art. 3 alin. (4) din proiect (*Domeniul de nivel superior .md în rețeaua globală Internet se consideră proprietate a statului, domeniul public, și nu poate fi obiect al vânzării-cumpărării sau al închirierii*):

cuvintele „sau al închirierii” urmează a se substitui cu textul „cesionării sau oricărui alt act de dispoziție, sau obiect al închirierii sau oricărui alt act de administrare”. Art. 311 (2) și alin. (3) din Codul civil prevede că: „Act juridic de administrare este actul prin care se urmărește o obișnuită punere în valoare a unui bun sau patrimoniu”, iar „Act juridic de dispoziție este actul care are ca rezultat ieșirea din patrimoniu a unui drept sau grevarea cu drepturi reale limitate”. Prin urmare, „vânzarea-cumpărarea”, „locațiunea” nu includ întregul spectru de acte de dispoziție sau de administrare, astfel pentru a proteja acest bun din domeniul public este necesară extinderea ipotezei prohibiției la oricare alt act de dispoziție sau de administrare. Atenționăm autorul, că în cazul păstrării redacției actuale a proiectului, va fi posibilă (persistă riscul) cesionarea sau transmiterea cu titlu gratuit (comodat) a domeniului de nivel superior .md, fără a încălca norma legală.

3.3. Referitor la Art. 3 alin. (7) din proiect (*Drepturile de proprietate în domeniul comunicațiilor electronice și protejarea lor Pentru liniile de cablu, elementele de suport ale liniilor de comunicații electronice și instalațiile de comunicații electronice se stabilește o zonă de protecție în formă de fișii de teren de-a lungul liniilor și instalațiilor de comunicații electronice, a căror lățime este de 2 m de ambele părți*):

propunem specificarea expresă a servituții în favoarea furnizorilor de rețele prin efectul legii pentru zona de protecție (completarea cu textul „asupra căreia furnizorii de rețele publice dețin drept de servitute, ca efect al prezentei legi”). Prin stabilirea zonei de protecție de „2 m de ambele părți” de fapt și de drept se instituie servituțea corespunzătoare, însă pentru claritatea și previzibilitatea reglementării este necesară consacrarea expresă a dreptului de servitute.

3.4. În Art. 3 alin. (15) și alin. (16) (*La construirea clădirilor administrative, locuințelor și a altor edificii, rețelele interioare de distribuire a comunicațiilor electronice se proiectează și se instalează de către proprietarul imobilului. La construirea (reconstruirea) clădirilor, drumurilor, podurilor și altor construcții, lucrările de instalare, de înlocuire sau de mutare a oricăror elemente ale rețelelor de comunicații electronice se execută de către proprietarul imobilelor menționate, cu acordul prealabil al proprietarului rețelelor de comunicații electronice. Costurile executării obligației le suportă proprietarul imobilelor respective dacă legea sau contractul nu prevede altfel*):

cuvintele „proprietarul imobilului” și „proprietarul imobilelor” este necesar a se substitui cu textul „investitorul / beneficiarul lucrărilor”. În primul rând, de regulă, „proprietarul imobilului” (în accepțiunea Codului civil – proprietarul terenului) nu este și „investitorul/beneficiarul lucrărilor” (rețelele de comunicații electronice construite de către investitori privați pe terenuri proprietate publică, unde statul sau unitățile administrativ-

teritoriale sunt titularii drepturilor de proprietate asupra terenurilor/imobilelor). În al doilea rând, este necesară utilizarea terminologiei legale a Codului urbanismului și construcțiilor.

3.5. În Art. 44 alin. (3) (*Agenția beneficiază de dreptul de acces gratuit pe proprietăți și/sau la infrastructurile fizice proprietate publică sau privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale, autoritățile administrației publice centrale sau locale care administrează aceste bunuri ori entitățile care le au în proprietate, administrare, concesiune, închiriere ori folosință, partajată, în scopul monitorizării calității spectrului de frecvențe radio și al asigurării compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații, precum și în scopul monitorizării calității serviciilor de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelelor și stațiilor de radiocomunicații*):

textul „a statului sau unităților administrativ-teritoriale, autoritățile administrației publice centrale sau locale care administrează aceste bunuri ori” urmează a se substitui cu textul „, indiferent de”. Structura frazei este inadecvată (nu există legătură dintre prima parte, care se termină cu conjuncția „ori”, și a doua parte a frazei).

3.6. În Art. 58 alin. (6) (*În conformitate cu Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice instalează și operează în mod gratuit puncte de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă pe, deasupra, în sau sub infrastructurile fizice proprietate publică a statului sau unităților administrativ-teritoriale, inclusiv cele date în concesiune, închiriate sau date în administrare ori în folosință, care sunt adecvate din punct de vedere tehnic pentru găzduirea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă sau care sunt necesare pentru conectarea acestor puncte la o rețea de bază, care includ și mobilierul stradal precum stâlpii de iluminare, semnele de circulație, semafoarele, panourile, stațiile de autobuz și de troleibus. Autoritățile publice centrale sau locale, alte instituții publice, precum și orice alte entități care exercită un drept de administrare asupra imobilelor proprietate publică a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv întreprinderile de stat sau municipale care au în administrare (gestiune) obiective de infrastructură tehnico-edilitară și titularii dreptului de administrare a proprietăților comune, inclusiv a celor din condominii, titularii dreptului de administrare, de concesiune, de închiriere sau de folosință onorează toate cererile rezonabile de acces conform unor condiții echitabile, rezonabile, transparente și nediscriminatorii, care se publică în conformitate cu Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Instalarea și operarea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă nu face obiectul niciunor tarife, taxe, redevențe, chirii sau oricăror alte plăți pentru ocuparea și folosința acestor infrastructuri fizice*):

urmează a se exclude cuvintele „în mod gratuit”, precum și textul „Instalarea și operarea punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă nu face obiectul niciunor tarife, taxe, redevențe, chirii sau oricăror alte plăți pentru ocuparea și folosința acestor infrastructuri fizice”.

Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice prevede (la art. 9 alin. (5) „exercitarea / realizarea dreptului de uz cu titlu gratuit asupra unor imobile proprietate publică sau privată, sau aflate în proprietate comună, inclusiv a celor din condominii, de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice” **doar** „în vederea întreținerii, demontării, înlocuirii, transferării cablurilor, echipamentelor și a altor elemente de infrastructură asociată rețelelor

respective, instalate în incinta acestor proprietăți”. În orice alte cazuri, conform Legii nr. 28/2016 se achită tarife pentru dreptul de acces.

Menționăm, că autorul nu face trimitere în Sinteză la o normă concretă din legislația UE, care necesită a fi transpusă în legislația națională, și care ar oferi (la nivelul UE) gratuitatea dreptului de „instalare și operare a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă”. Pe lângă faptul că această normă constituie o imixtiune în sfera autonomiei locale în sfera inviolabilității proprietății, ea contrastează cu drepturile autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice - de stabilire și percepere a mai multor plăți de la furnizori, în situația în care autoritățile administrației publice locale sunt grevate cu obligații și sarcini de „asigurare a realizării unor drepturi ale furnizorilor” cu titlu gratuit.

CALM susține adoptarea proiectului de lege cu condiția ajustării la cadrul constituțional al autonomiei locale și cadrului legal, în conformitate cu propunerile menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM,
igor.cristal@calm.md